

ONDERLIJNEN IN FOCUS

Als je vanaf het strand gaat vissen, kun je te maken krijgen met verschillende omstandigheden. Door hier met je onderlijnkeuze op in te spelen kan je de omstandigheden vaak toch de baas. Het is dus essentieel om verschillende typen onderlijnen bij je te hebben.

TEKST: RON GATOWINAS > BEELD: SANDER BOER > ILLUSTRATIES: EMIEL VAN DIJK

>> PLATVIS

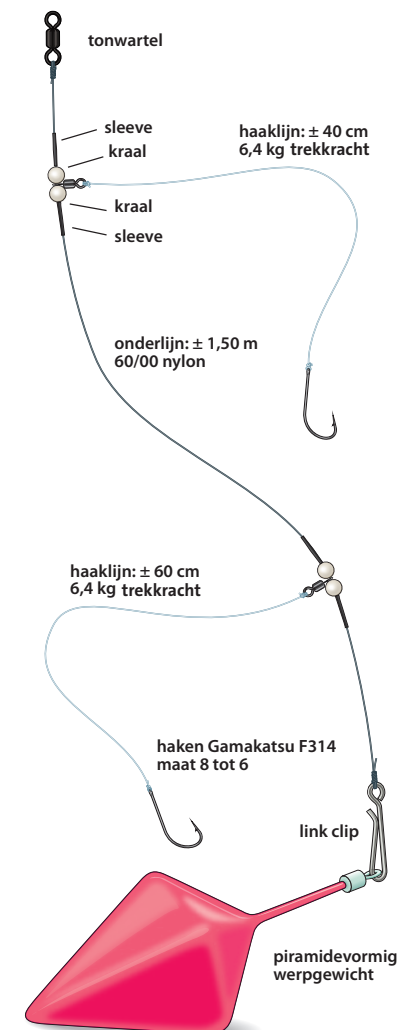
Bot is de meest voorkomende platvis langs onze kust en vrijwel het hele jaar door te vangen, dus we starten met een standaard platvispaternoster. Dit is een onderlijn die kan worden uitgerust met twee of drie haken. Vrijwel alle typen onderlijnen in de strandvisserij zijn afgeleiden van dit basismodel. De variatie zit hem in het gebruikte materiaal, de haakmaat, de lengte van de hoofdlijn en de zijlijnen. Kraaltjes en glimmertjes zijn optioneel, maar naar mijn mening zijn de eenvoudigste onderlijnen vaak het meest effectief.

Mocht je geen idee hebben hoe op een bepaalde plek te vissen, dan raad ik aan om een paternoster te gebruiken met twee lange zijlijnen ('wappers'). Deze onderlijn bestaat uit een 60/00 nylon hoofdlijn van 140 tot 160 cm lengte, met zijlijnen van zo'n 60 cm lang, een trekkracht van 6,4 kg en geen of weinig 'geheugen' (zodat de lijn na spanning weer terugkeert naar de originele vorm). Let er wel op dat de zijlijnen niet in elkaar kunnen haken. Mijn favoriete platvishaak is de F314 van Gamakatsu (maat 8 tot 6). Als aas gebruik ik graag pieren in combinatie met slikzagers.

PATERNOSTER KNOPEN

Voor een paternosterlijn met drie haken gebruik ik onder normale omstandigheden een hoofdlijn met drie zijlijnen. Hoe je die fabriceert, leg ik hierna stap voor stap uit.

- Knoop de tonwartel aan de hoofdlijn met de Palomarknoop.
- Schuif vervolgens een sleeve, een kraal, een kleine tonwartel, wederom een kraal en dan weer een sleeve op de hoofdlijn.
- Herhaal dit nog tweemaal en knoop dan de linkclip (of speldwartel) aan de onderkant van de hoofdlijn.
- Zet nu de zijlijnen 'op maat' door de sleeves aan te knippen met een sleeve tang – doe dit niet te hard zodat er geen zwakke plekken in de hoofdlijn ontstaan. De bovenste

zijlijn (40 cm lengte) kan direct onder de grote tonwartel worden vastgezet, de onderste zijlijn (60 cm lengte) ca. 10 cm boven de link clip. De derde zijlijn (40 cm lengte) zet je ongeveer in het midden vast.

- Bevestig de zijlijnen aan de kleine tonwartels en bevestig hieraan de haken met de *improved clinch knot*.

MATERIALEN:

- Hoofdlijn: 60/00 nylon
- Zijlijnen: 6,4 kg trekkracht
- Stevige tonwartel
- Drie kleine tonwartels
- Sleeves
- Kraaltjes (diameter ongeveer 1 mm)
- Link clip (of een stevige speldwartel)

>> WIJTING

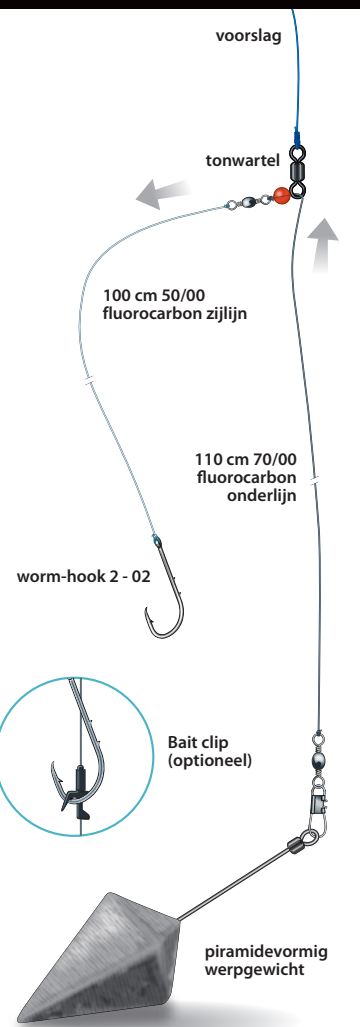
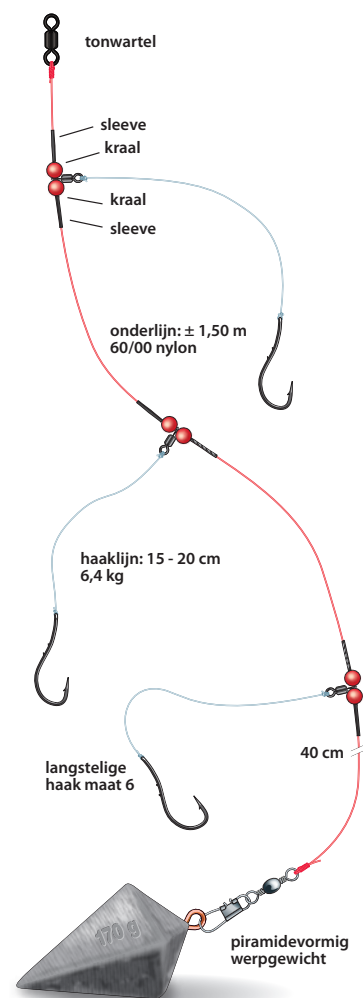
Wijting is een vis die in grote scholen rondzwemt en zijn aas het liefst boven de bodem aangeboden krijgt. Ook voor deze vissoort kun je de paternoster inzetten, maar dan wel met een andere maatvoering. De basis van het systeem blijft hetzelfde, maar nu moet de onderste zijlijn op 40 cm van de linkclip worden vastgezet – de positie van de andere twee blijft ongewijzigd. De lengte van de zijlijnen kort je ook in tot zo'n 15 à 20 cm. Als aas kies ik nu voor pieren, slikzagers en mesheften. Die bind ik vanwege de vaak noodzakelijke verre worpen (wijting zit meestal op afstand) op de haak, die eventueel ook nog op de onderlijn kan worden geclipt (monteer bij het maken van je paternoster in dit geval een speciale baitclip). Krijg je een aanbeet, wacht dan nog even met binnenhalen. Vaak vang je zo meerdere wijtingen tegelijk.

Werp-gewichten in piramidevorm hebben mijn voorkeur: door de gestroomlijnde vorm kun je er ver mee werpen en dankzij de platte kanten blijft het goed op zijn plek liggen (het gewicht is afhankelijk van het vermogen van de strandhengel)

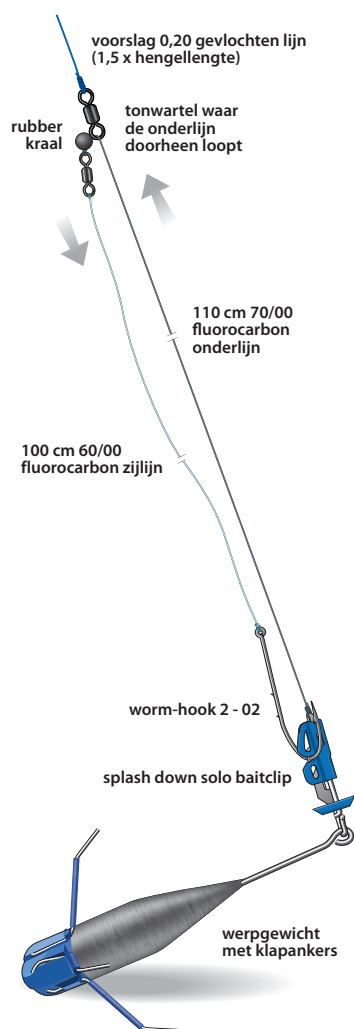

>> GUL

Met een paar aanpassingen kun je met een normale platvis paternoster ook op gul (kleine kabeljauw) vissen. Zo verleng ik de zijlijnen met 10 cm en pak ik een fors grotere haak – maat 2 tot 2/o – aangezien gullen van een lekker grote hap houden. Wees dan ook niet al te zuinig met het op de haak rijgen van pieren. Vanaf het strand wordt vrij weinig gul gevangen, dus vis ik het liefst in de buurt van obstakels zoals strekdammen. Dan gebruik ik de Jojo onderlijn (een soort hefboom) met een enkele haak. Het voordeel hiervan is dat het werpgewicht boven de vis zit als je een gul aan de lijn hebt. Zo kom je minder snel vast te zitten tussen de stenen. In deze omstandigheden moet je wel wat zwaarder materiaal gebruiken om de vis snel op de kant te krijgen – het is geen doen om deze rustig te drillen tussen de stenen en de basaltblokken. Kies daarom voor een stevige tonwartel die wel een paar kilo gewicht aan kan, een geheugenrije haaklijn van 9,1 kg en een haakmaat 2 tot 2/o.

>> HAAIEN EN ROGGEN

Haaïen en roggen zijn vissen die de laatste jaren bij veel zeevissers tot de verbeelding spreken. Deze soorten zijn in de zomermaanden op bepaalde Zeeuwse stranden goed vanaf de kant te vangen. Verre worpen zijn vaak noodzakelijk, dus moet je het aas opbinden met elastiek en 'geclip't vissen. Hiervoor gebruik ik een aangepaste Jojo die is gemaakt voor verre worpen. Het verschil zit hem erin dat er boven de linkclip een *splash down solo baitclip* is gemonteerd. Die zorgt ervoor dat de beaasde haak (maat 2/o) los schiet van de onderlijn op het moment dat deze het water raakt. Als aas kies ik voor krabben, grote steekzagers of zandspiering. Deze onderlijn is ook heel goed bruikbaar voor de lange afstand visserij op zeebaars vanaf het strand.

NORMAAL GESPROKEN VOLSTAAT EEN KWALITEITSLIJN VAN 22/00 NYLON ALS HOOFDLIJN

>> ZILT FEEDEREN

Kun je als zoetwatervisser met de feederhengel overweg, dan kun je ook strandvissen. Een feederstok met een werpvermogen van 100 gram is vaak ruim voldoende en zal je vanwege de perfecte beetregistratie een fantastische visdag op het strand bezorgen.

>> PORTUGESE ONDERLIJN

Als helemaal niets werkt, schakel ik over op de Portugese onderlijn. Hierbij vis je met drie lange zijlijnen onder het werpgewicht, maar door het foam boven de haak en lange, halfzinkende of drijvende onderlijnen hoog in het water. Vanwege de lange haaklijnen – ik heb er gezien van zes meter (!) lang, zelf kies ik voor 2,5 tot 3 meter lengte – zijn echt verre worpen niet mogelijk met dit systeem. Dat is niet erg, want je vist doorgaans net achter de branding. Het inwerpen van deze lijn vereist nogal wat oefening: dit moet zijwaarts gebeuren en je dient de lijn op tijd af te remmen om een grote warboel te voorkomen. Leg de onderlijn ook mooi gestrekt en in het verlengde van de hengel. Kies voor een werpgewicht met een lange steel waaraan een wartel zit. Aan deze wartel bevestig je de staande lijn. Dit type onderlijn gebruik ik voornamelijk als het water heel helder is. De haaklijnen maak ik dan van fluorocarbon omdat dit materiaal vrijwel onzichtbaar is in het water. Als er stroming staat, beweegt het aas door de lange lijn op een natuurlijke manier door het water.

